

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἰαπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2128	Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου Τρίτη 23 Ὀκτωβρίου 2018	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Μεγάλη ἐπιμέλεια

«Σχολάσωμεν ἐκτενῶς» (Θ. Λειτ. Ἰακώβου)

Ξέρουμε ὅλοι, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ τὸ μάθημα τῆς λειτουργικῆς στὰ σχολεῖα, ὅτι **ὑπάρχουν πολλές Λειτουργίες**. Ἡ πρώτη εἶνε τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ποὺ τελεῖται δέκα φορές τὸ χρόνο. Ἡ ἄλλη, ποὺ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, εἶνε αὐτὴ ποὺ γίνεται ὅλες τὶς ἄλλες ἡμέρες τοῦ ἔτους. Καὶ μία ἄλλη Λειτουργία ποὺ γίνεται μιὰ φορά τὸ χρόνο, σήμερα 23 Ὀκτωβρίου, εἶνε αὐτὴ ποὺ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ποὺ ἐορτάζει, **τοῦ ἁγίου Ἰακώβου** τοῦ ἀδελφοθέου.

Αὐτὴ ἡ λειτουργία, ἂν προσέξετε, διαφέρει ἀπὸ τὶς ἄλλες. **Διαφέρει** στὶς δεήσεις, στὰ ἀναγνώσματα, στὶς εὐχές· διαφέρει καὶ **στὰ προστάγματα**. Ὅπως π.χ. στὴ γυμναστική ὁ γυμναστής προστάζει «ἄλτ», «ἐμπρός, μάρς» κ.τ.λ., ἔτσι καὶ στὴν Ἐκκλησία ὁ ἄγγελος δίνει προστάγματα διὰ τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ διακόνου.

Ἕνα λοιπὸν ἀπὸ τὰ προστάγματα αὐτὰ λέει· «**Σχολάσωμεν ἐκτενῶς**»! Αὐτὸ θὰ ἐρμηνεύσουμε καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ προσέξετε.

Τί σημαίνει «Σχολάσωμεν ἐκτενῶς»; Τὸ «**σχολάσωμεν**» εἶνε ὑποτακτικὴ τοῦ ῥήματος «σχολάζω» καὶ σημαίνει «ἄς σχολάσουμε». Τὸ «σχολάζω» ἔχει διπλὴ ἔννοια, καλὴ καὶ κακὴ. Ἡ **κακὴ** ἔννοια ποιά εἶνε; Τὸ λέει κι ὁ λαός. Ὅταν κανεὶς δουλεύῃ ὡς ἐργάτης καὶ κατόπιν τὸν ἀπολύσουν, ὁ κόσμος λέει· Αὐτὸν τὸν σχολάσαν, τὸν ἔδιωξαν ἀπ' τὴ δουλειά. Κι ὅταν κάποιος δὲν ἔχη ἀπασχόλησι, **κάθεται ἄργος** στὸ καφενεῖο ἕως ὅτου βρῇ δουλειά. Ἔτσι ἡ λέξι «σχολάζω» καταντᾷ νὰ σημαίῃ «**τεμπελιάζω**». Μὲ τὴν **καλὴ** ἔννοια «σχολάζω» σημαίνει ὅτι, ἀπὸ ἓνα πλῆθος ἀσχολιῶν ποὺ ὑπάρχουν, διαλέγω μία ποὺ ἀγαπῶ, κι ἀφοῦ τὴ διαλέξω, τὸ μυαλό μου εἶνε πιά ἀφωσιωμένο σ' αὐτήν. Ἔτσι τὸ «σχολάζω» καταλήγει νὰ σημαίῃ «**προσέχω**», «**εἶμαι ἐπιμελὴς καὶ προσεκτικὸς**» σὲ κάτι.

Σχετικὴ μὲ τὸ «σχολάζω» εἶνε καὶ ἡ λέξι

«**σχολεῖο**». «Σχολεῖο» εἶνε τὸ κτήριον ἐκεῖνο ποὺ τὰ παιδιὰ μαθαίνουν γράμματα. Τὸ παιδί δηλαδή, ποὺ εἶνε ἔξω στὸ δρόμο ἢ παίζει στὴν αὐλή, μόλις ἀκούσῃ νὰ χτυπᾷ τὸ κουδούνι, **ἀφήνει τὸ παιχνίδι**, μπαίνει μέσα στὴν τάξι, κάθεται στὸ θρανίον, δένει τὰ χέρια του, **προσ-ηλώνει** μάτια καὶ ἀφτιά στὸ δάσκαλο, καὶ ὅ,τι ἐκεῖνος λέει τὸ τυπώνει στὸ νοῦ του.

Αὐτὸ σημαίνει «σχολάζω». Τώρα βέβαια **τὰ σχολεῖα** δὲν λειτουργοῦν ἔτσι. Παλαιότερα οἱ ἀγράμματοι γονεῖς μας μᾶς πήγαιναν στὸ δάσκαλο κ' ἔλεγαν· Δάσκαλε, πάρ' τον κι ἄμα δὲν ἀκούῃ, ἄσ' τον νηστικὸ καὶ χτύπα τον ὅσο θέ'ς. Τώρα ποῦ τολμάει δάσκαλος νὰ τραβήξῃ αὐτὴ ἢ νὰ κάνῃ ἐπίπληξη! Καὶ σήμερα οἱ δάσκαλοι διδάσκουν καλύτερα ἀπὸ τοὺς δασκάλους τῆς ἐποχῆς μας, εἶνε περισσότερο μορφωμένοι. Τότε ἐμεῖς εἴχαμε δασκάλους ποὺ ἤξεραν λιγώτερα πράγματα· τὰ παιδιὰ ὅμως κάθονταν ἀκίνητα, χωρὶς ἀταξίες· κ' ἔδειχναν **μεγάλῃ ἐπιμέλεια**, ἀπίστευτη γιὰ τὰ σημερινὰ παιδιὰ.

Λένε γιὰ τὸ **Δημοσθένη**, ποὺ ἔγινε ὁ μεγαλύτερος ῥήτορας, ὅτι ὡς νέος ἀγαποῦσε τὰ παιχνίδια καὶ τὴ διασκέδασι. Αὐτός, γιὰ ν' ἀναγκάσῃ τὸν ἑαυτό του νὰ ἀφοσιωθῇ στὴ μελέτη, τί ἔκανε· κούρεψε τὸ μισό του κεφάλι καὶ ἔτσι δὲν ἔβγαινε πιά ἔξω. Εἴχαμε κ' ἐμεῖς ἓνα γυμνασιάρχη αὐστηρὸ ἀλλὰ σοφόν, ποὺ μᾶς κούρευε – ἄς εἶνε αἰωνία του ἡ μνήμη.

Καὶ ὁ περίφημος μαθηματικὸς φυσικὸς καὶ μηχανικὸς, ὁ **Ἀρχιμήδης**, ὅταν μελετοῦσε εἶχε μεγάλη ἀφοσίωσι. Καὶ ποιό ἦταν τὸ τέλος του· λύνοντας ἓνα πρόβλημα εἶχε χαράξει κύκλους στὴν ἀμμουδιά. Μπήκαν στὴν πόλι ἐχθροί, μὰ αὐτὸς ἔμενε σκυμμένος ἐκεῖ. Τὸν πλησίασε ἓνας στρατιώτης μὲ τὸ σπαθί, κι αὐτὸς τὸ μόνο ποὺ ἔκανε ἦταν νὰ τοῦ πῇ· «**Μὴ μου τοὺς κύκλους τάραττε**», μὴ μοῦ χαλᾷς τοὺς κύκλους. Ἐκεῖνος ὅμως τοῦ πήρε τὸ κεφάλι.

Νά λοιπὸν τί θὰ πῇ «Σχολάσωμεν ἐκτενῶς».

Γιὰ νὰ μάθης γράμματα, πρέπει νὰ μαλλιᾷσῃ ἢ καρέκλα σου. Αὐτὸ σημαίνει μεγάλη ἐπιμέλεια. Τὸ ἓνα εἶνε αὐτό. Ἀλλὰ ἐδῶ στὴν Ἐκκλησίᾳ ποὺ τὸ λέμε ἔχει καὶ μιὰ ἄλλη βαθύτερη ἔννοια. Ὑπάρχουν πολλὰ σχολεῖα, ἀπ' τὸ νηπιαγωγεῖο μέχρι τὸ πανεπιστήμιο. Ἀλλὰ ἐγὼ ξέρω **ἓνα ἄλλο πανεπιστήμιο πιὸ μεγάλο**· κι ἅμα δὲν πᾶς σ' αὐτό, ἄχρηστα εἶνε ὅλα τὰ ἄλλα γράμματα ποὺ ἔμαθες. Ποιό εἶνε αὐτὸ τὸ πανεπιστήμιο, τὸ ἀνώτερο; Ἀκοῦστε.

Ὅταν ἦμουν ἱεροκλήρυκας στὴν Ἀκαρνανία, πῆγα μιὰ μέρα στὸ Βάλτο, ἓνα μέρος μὲ πάμπτωχους ἀλλὰ εὐφυέστατους ἀνθρώπους. Ἐκεῖ βρῆκα ἓνα τσοπάνο κ' ἔπιασα κουβέντα μαζί του. Μοῦ ἔλεγε κάτι πράγματα ὠραῖα, σοφά. Τοῦ λέω· «Ποῦ τὰ ἔμαθες αὐτά;» «Ἐμένα ἀπὸ μικρό, 3 - 4 χρονῶν, λέει, ἡ μάνα μου μὲ πῆγε στὸ πιὸ μεγάλο πανεπιστήμιο τοῦ κόσμου. —Καὶ ποιό, λέω, εἶν' αὐτό;» —**Ἡ Ἐκκλησία.**

Ἔτσι εἶνε· στὴν Ἐκκλησίᾳ ἀκοῦς **τὰ πιὸ σοφὰ καὶ ὠραῖα λόγια**. Ὅπως λοιπὸν στὸ σχολεῖο πρέπει νὰ προσέχῃς, ἔτσι κ' ἐδῶ. Μπῆκες στὴν ἐκκλησία; νὰ ἔχῃς τὰ αὐτιά καὶ τὰ μάτια σου προσηλωμένα σ' αὐτὰ ποὺ λέγονται καὶ τελοῦνται, γιατί ὅλα αὐτὰ ἔχουν σημασία.

Πρόσεχε τί λένε τὰ ἀναγνώσματα, ὁ ἀποστολὸς καὶ τὸ εὐαγγέλιο. Πρόσεχε ἐπίσης τί λένε οἱ **εὐχές**. Κοιτάξτε νὰ δῆτε στὴ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου. Εἶνε ἓνα κομπολόι χρυσὸ μὲ 115 χάντρες. Ἡ καθεμιὰ χάντρα εἶνε μιὰ παράκλησις, ἓνα **αἶτημα**· παρακαλοῦμε τὸν οὐράνιο Πατέρα· «Θεέ μου, δός μας τὸ ψωμάκι μας». «Χριστέ, φύλαγε τὴ μάνα καὶ τὸν πατέρα μας». «Χριστέ, προστάτευε τὰ ὀρφανὰ καὶ τὶς χῆρες». «Χριστέ, φύλαγε τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς καθηγητὰς μας». «Χριστέ, κάνε καλὰ τοὺς ἀρρώστους μας». «Χριστέ, συνόδεψε αὐτοὺς ποὺ ταξιδεύουν». «Χριστέ, προστάτευε τοὺς ξενιτεμένους, αὐτοὺς ποὺ εἶνε στὴν Ἀμερική, στὴν Εὐρώπη, στὴν Αὐστραλία, καὶ ἀξίωσέ τους νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα». Βλέπετε τί λόγια ἔχει ἡ θεία Λειτουργία; ποὺ ἂν εἴχαμε λίγη συναίσθησι θὰ κλαίγαμε. Ὅλα αὐτὰ εἶνε μέσα. Καὶ ποῦ νὰ τὰ ποῦμε ὅλα! Σᾶς εἶπα μόνο μιὰ - δύο - τρεῖς χάντρες, ποῦ νὰ φτάσω στίς 115! καὶ πρέπει νὰ τελειώνω.

Μιὰ μέρα πῆγα σ' ἓνα σπίτι καὶ βρῆκα μιὰ γερόντισσα στὸ κρεβάτι. Λέω· «Πᾶς στὴν ἐκκλησία, γιαγιά;» «Δὲν μπορῶ πιά.» «Ἐχεις ραδιόφωνο;» «Δὲν ἔχω. ἔχω ὅμως ἓνα ἄλλο «ραδιόφωνο», ποὺ μοῦ τὰ λέει ὅλα. —Ποιό εἶνε τὸ «ραδιόφωνο» αὐτό, γιαγιά;» «Νά, ὁ Κώστας ὁ μικρός. Κάθε Κυριακὴ πηγαίνει στὴν ἐκκλησία, ἔχει προσηλωμένο τ' αὐτί του, κι ὅ,τι ἀκούει

ἀπ' τὸν παπᾶ καὶ τὸν ψάλτη, ἔρχεται μετὰ καὶ μοῦ λέει· Γιαγιά, ἔλα νὰ σ' τὰ πῶ τί εἶπε σήμε-
ρα ὁ ἀποστολὸς, τί εἶπε τὸ εὐαγγέλιο, τί εἶπε ὁ ἱεροκλήρυκας κι ὁ δεσπότης... Τὰ ἔξερε ὅλα ἢ γιαγιά. **Τὸ «ραδιόφωνο» τῆς ἦταν ὁ μικρός.**

Σήμερα τὸ σχολεῖο εἶνε «σχολεῖο», ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ὁ μαθητὴς εἶνε «μαθητής», ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ὁ **δάσκαλος** ὅμως δὲν εἶνε ἐντὸς εἰσαγωγικῶν. Οἱ δάσκαλοι μας κοπιᾶζουν, ἀγωνιοῦν, ἀναστενάζουν. Κάποιοι φτάνουν στὸ σημεῖο νὰ παραιτοῦνται. Τί νὰ κάνουν; Ὁ δάσκαλος νὰ κάθεται τὴ νύχτα νὰ προετοιμάζεται καὶ στὸ μάθημα νὰ βγάξῃ ἀπ' τὴν καρδιά του ὅ,τι τὸ καλύτερο, κ' ἐσὺ νὰ τὸν κοροϊδεύῃς; Προτιμᾶ νὰ κάνῃ κάτι ἄλλο παρὰ ν' ἀσχολῆται μὲ τὸ παιδί σὲ τέτοια διεφθαρμένα γενεά. Σὲ λίγο ἐπαγγέλματα - λειτουργήματα σὰν αὐτὸ θὰ ἔχουν ἔλλειψι· δὲν θὰ ὑπάρχουν δάσκαλοι, νοσοκόμοι, ἱερεῖς. Σήμερα ὁ δάσκαλος, ἡ πιὸ ἱερὴ ἀποστολή, δὲν ἔχει καμμιά τιμὴ. Παπᾶς καὶ δάσκαλος ἦταν ἄλλοτε τὰ στηρίγματα τοῦ ἔθνους, τώρα αὐτοὶ δὲν ἀπολαύουν τιμῆς καὶ ὑπολήψεως. Ἄν θέλου-
με νὰ μιᾶμε γιὰ πολιτισμό, πολιτισμένη εἶνε μιὰ χώρα ἂν τιμᾶ τὸν παπᾶ καὶ τὸ δάσκαλο.

Σᾶς ἐρμήνευσα, ἀγαπητοί μου, τὸ «*Σχολάσωμεν ἐκτενῶς*» καὶ ὑπὸ ἔννοια **παιδαγωγικὴ** καὶ ὑπὸ ἔννοια **ἐκκλησιαστικὴ**. Τελειώνω ἀναφέροντας ἓνα παράδειγμα.

Κάποτε, στὰ παλιὰ τὰ χρόνια, ἦταν ἓνας βασιλιάς σκληρός, ὁ **φαραώ**. Εἶχε βάλει μερικοὺς ὑπηκόους του, τοὺς **Ἑβραίους**, ἀπ' τὸ πρῶνι μέχρι τὸ βράδυ νὰ σκάβουν, νὰ βγάζουν χῶμα, νὰ τὸ ζυμώνουν καὶ νὰ κάνουν πλιθιά, γιὰ νὰ χτίζῃ αὐτὸς παλάτια καὶ τάφους. Ἀποκαμωμένοι πῆγαν καὶ τοῦ εἶπαν· «Βασιλιά, μιὰ χάρι σοῦ ζητᾶμε. —Τί θέλετε;» «Ἀφηνέ μας, μιὰ φορὰ τὴν ἐβδομάδα νὰ σταματᾶμε τὴ δουλειά, νὰ βγαίνουμε ἔξω καὶ νὰ κάνουμε τὴν προσευχή μας, νὰ λατρεύουμε τὸ Θεό μας. —Τί εἶπατε;» «Ὁχι. Εἴστε τεμπέληδες! Ἀπὸ αὔριο θὰ σηκώνεστε πιὸ πρῶνι καὶ θὰ δουλεύετε περισσότερο... Δὲν τοὺς ἔδωσε καθόλου περιθώριο νὰ «σχολάσουν» γιὰ τὸν Κύριο.

Σήμερα τέτοιος βασιλιάς δὲν ὑπάρχει. Κανεῖς δὲν ἐμποδίζει τὴ λατρεία καὶ τὴν ἀφοσίωσι στὴν προσευχή. Ἀντιθέτως, ὅλα βοηθοῦν σ' αὐτό. **Ἐκμεταλλεuthῆτε**, ἀγαπητοί μου, αὐτὴ τὴ δυνατότητα, **ἀξιοποιῆστε** τὴν εὐκαιρία. Φανῆτε λαὸς ἀνώτερος, ὑψηλός, παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτά, ἀμόλυντα, καθαρὰ. Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἃς εἶνε μαζί σας.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος